

Raadsvoorstel

Onderwerp Concept-Regionale Energiestrategie Drenthe

Kenmerk

Datum verzending woensdag 6 mei 2020

Besluitvormende raad donderdag 7 mei 2020

Consulterende raad

Namens het college van burgemeester en wethouders van gemeente Assen
de heer M.L.J. Out, burgemeester
de heer T. Dijkstra, secretaris

1 Beslispunten

- 1.1 Kennis te nemen van de concept-RES Drenthe.
- 1.2 In te stemmen met een bijdrage van Assen van 0,18 TWh aan de concept-RES Drenthe.

2 Inleiding

De Regionale Energiestrategie (RES) is verankerd in het Klimaatakkoord. Een RES geeft inzicht in de manier waarop een regio wil bijdragen aan de nationale opgave voor de productie van hernieuwbare elektriciteit op land, de warmte-opgave van de gebouwde omgeving en de infrastructuur die daarvoor nodig is. Dat vraagt om een afweging tussen vier onderdelen: kwantiteit (elektriciteit en warmte), ruimtegebruik, energiesysteemefficiëntie en bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak. De afspraken die in de RES worden gemaakt worden geborgd in de ruimtelijke plannen van gemeenten en de provincie.

De landelijke doelstelling van 35 TWh¹ voor 2030 is verdeeld over dertig RES-regio's. Elke regio formuleert zelf een regionaal bod voor hernieuwbare opwek op land, voor benutting van regionale warmtebronnen en voor de bijbehorende energie-infrastructuur. Deze biedingen worden eerst in de vorm van een concept-RES aangeboden zodat getoetst kan worden of de landelijke doelstelling gehaald wordt.

Eind 2018 ondertekenden alle Drentse gemeenten, waterschappen, provincie, netwerkbeheerders en maatschappelijke organisaties een intentieovereenkomst waarin werd uitgesproken om te komen tot een gezamenlijke regionale energiestrategie. Met het vervolgens vaststellen van de startnotitie RES Drenthe medio september 2019 gaven de gemeenteraden en Provinciale Staten opdracht aan hun colleges om gezamenlijk een RES 1.0 voor Drenthe te maken. Hiermee wil de regio regie houden op de energietransitie in Drenthe. De RES 1.0 Drenthe is een reële bijdrage aan de nationale doelstelling voor 2030 en zal richting 2050 tweejaarlijks worden geactualiseerd.

De concept-RES Drenthe (hierna genoemd: concept-RES) is de vervolgstap op de intentieovereenkomst en startnotitie – en de aanzet voor de RES 1.0 Drenthe (hierna genoemd: RES 1.0), welke uiterlijk 1 maart 2021 moet zijn vastgesteld en aangeboden aan het Nationaal Programma RES (NP RES).

¹ TWh (Terawattuur): een hoeveelheid (opgewekte) energie. Bijvoorbeeld : als een machine met een vermogen van 1 kW één uur wordt gebruikt is een energie van 1 kWh verbruikt. 1 kWh = 109 TWh. Voor de RES wordt gerekend in TWh, waarbij 1 TWh ≈ 1.000 hectare zonneparken.

Op 3 maart jl. is de bijdrage van Assen aan de concept-RES besproken in het college. Het college is van mening dat Assen op dit moment 0,18 TWh aan grootschalige energieopwekking kan bijdragen voor 2030. Deze bijdrage is opgenomen in de concept-RES zoals deze nu ter vaststelling aan uw raad wordt voorgelegd (zie onderstaande tabel).

De onderbouwing hiervan is als volgt. De gemeente heeft in bestaand beleid 100 hectare grondgebonden zonneparken vastgelegd (Beleidskader Zonneparken, 2018). Op basis van de rekenmethodiek van het NP RES is dit vertaald naar 0,1 TWh opwekvermogen. Het college heeft daarnaast een aanvullende ambitie geformuleerd voor de opwekking van zonne-energie op grote daken. Door het NP RES is een potentie geraamd van ongeveer 80 hectare aan geschikt dakoppervlakte (meer dan 285 m²) bij bedrijven en instellingen in de gemeente Assen. Dit is vertaald naar 0,08 TWh opwekvermogen.

Tabel 1. De bijdrage van Assen in de concept-RES:

Pijlijnprojecten (<i>vastgelegd in Beleidskader zonneparken en reeds gerealiseerd/vergund/lopende aanvragen</i>)	Grondgebonden zonneparken	0,051 TWh
Beleidsambities (<i>vastgelegd in Beleidskader zonneparken maar nog niet in de pijlijn</i>)	Grondgebonden zonneparken	0,049 TWh
Aanvullende ambitie voor 2030	Grootschalige zonnedaken	0,08 TWh
Totaal		0,18 TWh

3 Beoogd effect

Met het besluit wordt ingestemd met de bijdrage van Assen aan het bod van de regio Drenthe. Na besluitvorming kan gestart worden met de verdere uitwerking van de concept-RES in de RES 1.0.

4 Argumenten

- 4.1 Besluitvorming op de concept-RES is een vervolgstap op de intentieovereenkomst en de startnotitie. Met het aanbieden van de concept-RES aan het NP RES wordt gestart met het uitwerken van de RES 1.0. Daarin wordt de verdere basis gelegd voor een groei van het aandeel hernieuwbare energieopwekking in de gemeente Assen.
- 4.2 Een gezamenlijk Drents bod laat zien welke inspanning Drenthe wil leveren. De Drentse aanpak is dat elke gemeente heeft aangegeven welke wind- en zonneparken reeds gerealiseerd zijn, in ontwikkeling zijn en welke ambitie elke gemeente aanvullend heeft voor 2030. Gesteld kan worden dat de concept-RES een reëel en haalbaar bod is. Dit is van belang bij de kwantitatieve en kwalitatieve beoordeling hiervan door het NP RES - en daarmee een eventuele toewijzing van een restopgave aan de regio's.
- 4.3 Instemmen met de bijdrage van Assen ondersteunt de gemeentelijke ambities op het gebied van de energietransitie. In de gemeentelijke Visie Energietransitie (2016-2020), welke dit jaar geactualiseerd wordt, is vastgelegd om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Op weg naar deze doelstelling zijn nog de nodige stappen te nemen wat betreft de (lokale) opwekking van hernieuwbare energie.
- 4.4 Instemmen met de bijdrage van Assen betekent het bestuurlijk vastleggen van de bijdrage van Assen. Het college is van mening dat aanvullend op bestaand beleid (vertaald in 0,1 TWh) een ambitie van 0,08 TWh aan grootschalige zonnedaken meegenomen kan worden². In een informerende raad op 6 februari en op 16 april is de raad mondeling meegenomen in deze ambitie, maar heeft hierover nog geen besluitvorming door de raad plaatsgevonden.

² Door het NP RES is berekend dat er in Assen een potentie van ongeveer 0,08 TWh aan grote zonnedaken (min. oppervlakte 285 m²) beschikbaar is. Dit cijfer wordt in het traject naar de RES 1.0 verder doorgerekend en ruimtelijk vertaald.

5 Kanttekeningen

- 5.1 De concept-RES is een stuk op hoofdlijnen. Voor de concept-RES geldt dat het NP RES de bijdrage van de regio's aan de landelijke doelstelling van 35 TWh met name kwantitatief moet kunnen beoordelen. In de RES 1.0. vindt de verdere ruimtelijke vertaling en uitwerking plaats, waarbij in Assen primair ruimte op grote daken gerealiseerd gaat worden.
- 5.2 Wanneer de bijdragen van alle dertig RES-regio's niet optellen tot de landelijke doelstelling van 35 TWh kan er in het uiterste geval een extra opgave van de regio's worden verlangd. Momenteel wordt door de koepelorganisaties gewerkt aan een strategie bij de verdeling van een eventuele restopgave. Op basis van een eerste inventarisatie wordt er vooralsnog van uitgegaan dat alle regionale energiestrategieën optellen tot de landelijke doelstelling en een restopgave niet aan de orde is.
- 5.3 Elke gemeente is in de gelegenheid een motie, amendement of aanvullend besluit mee te geven bij het aanbieden van de concept-RES. Bij de totstandkoming van de concept-RES heeft Assen zowel ambtelijk als bestuurlijk in voldoende mate inhoudelijk kunnen bijdragen aan het stuk. Bij de uitwerking van de RES 1.0 is er ruimte om eventuele aanvullingen inhoudelijk te verwerken.

6 Kosten, baten en dekking

Met het instemmen met de bijdrage van Assen gaat de gemeente geen financiële verplichtingen aan met het Rijk of de regio.

7 Communicatie, participatie

In de concept-RES is op hoofdlijnen beschreven hoe voor de RES 1.0 het traject van communicatie en participatie met de samenleving wordt georganiseerd. Gemeenten zijn daarbij verantwoordelijk voor hun eigen participatie-aanpak en voeren deze uit binnen de lokale context. Voor Assen wordt dit vertaald naar een plan van aanpak voor communicatie en participatie met de samenleving.

Om de verschillende partijen te ondersteunen in hun rol, worden richting de RES 1.0 en verder, op regionaal niveau activiteiten ontwikkeld en georganiseerd. Een voorbeeld is het analyseren van de doelgroepen, met de nadruk op jongeren. Het werkbureau RES Drenthe is daarbij de verbindende schakel.

8 Vervolg

Korte termijn:

- het proces voor de Staten en de gemeenteraden zal vanwege de maatregelen omtrent het coronavirus mogelijk meer tijd kosten. Vanuit het Rijk wordt extra ruimte geboden voor het besluitvormingsproces. Het stuk wordt daarom als voorlopige concept-RES, inclusief planning besluitvorming, op 1 juni 2020 aangeboden aan het NP RES;
- na aanlevering bij het NP RES vindt een kwantitatieve en kwalitatieve beoordeling plaats van alle (voorlopige) concept-regionale energiestrategieën. Eind dit jaar vindt hierover een terugkoppeling plaats en worden eventuele aanpassingen doorgevoerd;
- naar verwachting wordt de definitieve RES 1.0 in het voorjaar van 2021 voor besluitvorming aan de gemeenten beschikbaar gesteld. Via de colleges wordt het dan ter vaststelling voorgelegd aan de raden;
- volgens de huidige planning wordt de RES 1.0 uiterlijk 1 juli 2021 aangeboden bij het NP RES.

Langere termijn:

- de RES 1.0 wordt na vaststelling verder geborgd in uitvoeringsplannen en ruimtelijke plannen van provincie en gemeenten;
- iedere twee jaar vindt een actualisering van de RES plaats zodat het mogelijk is in te spelen op nieuwe ontwikkelingen, onder andere op het gebied van technologische innovatie.

9 Bijlage

Concept-Regionale Energiestrategie (RES) Drenthe.

De raad van de gemeente Assen,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 6 mei 2020.

Besluit

- 1.1 Kennis te nemen van de concept-RES Drenthe.
- 1.2 In te stemmen met een bijdrage van Assen van 0,18 TWh aan de concept-RES Drenthe.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 7 mei 2020.

De raad voornoemd,

Voorzitter, M.L.J. Out

Griffier, J. de Jonge